

sputando pater et quod peccatum est cum meretricibus. ego non decepi eam etc. Si enim cum filia regis ageres diceres tu cui facio iniuriam. certe regi. Nam in suo palatio comedendo suum panem et suum vinum bibendo tu facis proditionem. Sed si rex daret tibi filiam suam in uxorem habeas cum ad placitum. alias debes abstinere. Nota ut sciatur quod quisque vas. id est corpus quod est vas anime. Sicut enim esset magni peccati proicere vas reliquiarum in lutum. nobilior reliquia est anima. Quartus capitaneus est beelzebub qui temptat de inuidia. De quo Luc. xi. In beelzebub principe demoniorum eicit demonia. et iste est cum suo exercitu et bannerio cum titulo de inuidia et malignitate. in tantum veravit totum mundum quod totus mundus est inuidia et malignitas de bono alterius. primo inter fratres et sacerdotes de sepulchris per beneficium. Inter laicos per officium et regimine. Intantum quod ex ista inuidia totus mundus destruitur. Ideo Sapiens dicit. Contemplatus sum omnes labores hominum et industrias animaduerti patere inuidie proximi. Eccl. iij. Que est hodie ratio quare destruantur civitates castra ville et civitates. et inuidia dicendo. Ille fuit iuratus vel consul et ego non qui sum melior. Nam modo non curat quis erit utilior civitati sed quis erit amicus. Iste est alia inuidia spiritualis que est peccatum in spiritum sanctum. scilicet inuidia fraterne gratie. inuidedo deuotioni. scientie deridendo et persequendo. Iste proditor capitaneus quot ducit secum ad infernum. Ideo christus auisando nos dicebat. Hoc est preceptum meum ut diligatis inuicem sicut dilexi vos. Joh. xv. Dne non datis nobis nisi unum preceptum. Respondeo non. quia illud principale est et sufficit. Nota sicut dilexi vos. nam sola dilectio fecit ipsum incarnari nasci pati. etc. idem legitur de beato Johanne euangelista quod quando debuit mori vocato populo predicauit eis dicens. Filioli diligite inuicem. et nihil aliud dicebat. et fuit tibi dictum. Qualis sermo est iste et tradidistis obliuioni illas altas speculationes et declarationes theologie. respondit non. Sed istud sufficit. quia delectatio proximi malum non operatur. Ideo remedium optimum contra inuidiam est orare pro ipso scilicet ut deus sibi conferuet illud bonum officium et dignitatem et merito huius orationis habundabis. Nam contraria contrariis curantur. Inuidie medicina charitatis curatur. Quintus capitaneus est beelphegor. Iste temptat de peccato gula. de quo David in Ps. cl. Inuitati. id est dediti sunt beelphegor et comedent sacrificia mortuorum. Iste cum suo exercitu et bannerio extenso et cum titulo gula et vanitatis tantum fecit quod iam non seruant ieiunia ecclesie gentes nec quadragesimam vnus se facit infirmum. aliter dicit. Non possum dormire et sic comedunt carnes et vadunt sic ad infernum. Ieiunia enim ordi-

nata sunt ut cum labore fiant. quia ibi est meritum. Nota hic qui excusantur breuiter a ieiunio etc. Et quia iste proditor magnam predam ducit ad infernum. Ideo abristus auisando nos dicit. Et tendite ne grauentur corda vestra crapula et ebrietate. Lu. xxi. Sextus capitaneus est baalberit qui ad iram inflammat. De quo Iudic. ix. De phano baalberit conduxit sibi viros. Et subditur. Misit dominus spiritum pessimum inter Amalech et habitatores sicheem. Iste cum exercitu suo et bannerio cum titulo de ira et iniquitate discurrit per mundum et facit multas diuisiones et discordias inter christianos. Iste diuisit et procurauit olim scisma in ecclesia. Diuisit regna et reges principes et barones dominos et vasallos. Quot ducit iste proditor secum ad infernum. Ideo christus non cogendo liberum arbitrium sed dando consilium dicit. Pacem relinquo vobis pacem meam do vobis. non quomodo mundus dat. Joh. xiiij. Et ideo in natiuitate domini iesu christi angeli cantauerunt gloria in excelsis deo. Et in terra pax hominibus bone voluntatis. Luc. ij. Et in sua conuersatione salutabat dicendo semper. Pax vobis. Et sequitur. non turbet cor vestrum. scilicet vnus contra alium etc. Septimus capitaneus dicitur asta roth qui temptat de accidia. de quo. i. Reg. viij. Auferte deos alienos de medio vestrum baalim et asta roth. Iste cum exercitu suo et bannerio cum titulo de accidia et ociositate discurrit per mundum. Et iste proditor tantam accidiam posuit in mundo quod pauci sunt qui de his que ad animam pertinent curant imo minus appreciant animam quam paleam. Per totum annum laboratis pro corpore. et modo in isto sancto tempore quadragesime nescitis modicum laborare pro anima confitendo. penitenti am faciendo. sed quilibet expectat confiteri vltima die cum tamen in prima esset confitendum. et hoc de consilio et congruo. Item accidia circa communionem committit a nonnullis que debet fieri in pasce tunc recipiendo christum ut in celo communicantes recipiant a christo. sed si christus precepisset nobis recipere venenum amore sui facere deberemus et precipit recipere corpus suum intra hostiam et non facimus nonne magna est negligentia. Et ideo dicit scriptura. Quodcumque potest facere manus tua. instanter opere. quia nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erunt apud inferos. quo tu supple accidiose properas. Eccl. ix. Ecce que dicitur thema. Assumit septem alios spiritus nequiores se. Deo gratias.

Feria. v. post dominicam. xl. Sermo. i.

Dicebat iesus ad eos qui crediderunt ei iudeos. Joh. viij. Sanctum euangelium hodiernum continet vnam magnam et solennem disputationem que fuit inter christum ex vna parte et iudeos ex

Feria quinta post Inuocauit

alía parte. Et ratio huius disputationis fuit. quia iudei habebant tantam superbiam et malitiam et indignationem quod obfuscabat intellectum intantum quod non credebant christo de veritatibus et si aliquando credebant ei subito non durabant. Ideo christus voluit disputare cum eis ut remoueret eis illam superbiam. In qua disputatione christus fuit arguens. et iudei respondentes. et fecit quatuor argumenta. Et primo arguit contra eos propter superbiam quam habebant

Primo propter libertatem maternalem

Secundo propter nobilitatem paternalem

Tertio propter altitudinem diuinalem

Quarto propter malitiam criminalem

De qua disputatione dicit thema. Dicebat ad eos scilicet arguendo qui crediderunt ei iudeos. scilicet leuiter mobiliter. **Quantum** ad primum argumentum quod fecit christus contra iudeos. sciendum quod arguit contra eos propter eorum superbiam quam habebant propter libertatem maternalem. Dicitur quomodo omnes iudei fuerunt filii abrahe. qui habuit duas uxores ex diuina dispensatione vnam liberam scilicet saram. et aliam ancillam scilicet agar. Iudei autem venerunt de libera per ysaac. Ecce libertas maternalis. de qua se extollebant non modicum intantum quod dimittebant facere bona opera dicentes. quod sine bonis operibus consequeretur benedictionem eis promissam per ysaac. ut patet Gen. xvij. et. xxj. capitulis. vbi dixit dominus ad abraam. Sara uxor tua pariet tibi filium vocabisque nomen eius ysaac. Et constituam pactum meum illi in sedus sempiternum et semen eius post eum. Ista superbia captabat corda eorum quod radius veritatis christi non poterat introire. Ideo christus arguens contra illos qui leuiter crediderant et leuiter credentiam amittebant. dixit. Si vos manseritis in sermone meo. vere discipuli mei eritis et cognoscetis veritatem. et veritas liberabit vos. et qualiter tangebatur eos in fine. Qui statim surrexerunt superbe respondendo. Semen abrahe sumus et nemini serui mus unquam. Quomodo tu dicis. liberi eritis. et christus volens eos expellere ab illa superbia replicando. dixit eis. Amen amen dico vobis. quod omnis qui facit peccatum seruus est peccati. Seruus autem non manet in domo in eternum filius autem manet in eternum. Si ergo vos filius liberauerit vere liberi eritis. Ecce vna ratio quare dicit cathene culpe tenent vos alligatos. **Nota** hic qualiter secundum membrum per quod homo peccat in illo anima ligatur. que habet omnia membra spiritualia que habet corpus corporale. verbi gratia. persona peccat etiam iurando vel diffamando. eo quia illa verba transeunt per collum anima ligatur cum cathena per collum habens caput in inferno. Idem si homo peccat manibus. et sic de aliis membris. Ideo quando anima impenitens exit a corpore cathenis constringitur et demones tra-

hunt per cathenas impenitentium animas. De his autem auctoritas. Iniquitates sue capiunt impium et funibus peccatorum suorum constringit. Pro uerbis. v. Ideo dicebat christus in maiori propositione. Amen amen dico vobis. quia omnis qui facit peccatum. seruus est peccati. Cum ergo iudei fuissent in magnis peccatis ideo erant serui captiui. et licet caro esset libera. tamen non ex hoc dicendi sunt liberi. sicut ille qui patitur in capite et in toto corpore patitur siue infirmatur. Si habet pedem sanum non ex hoc dicendus est sanus. Sic etiam si anima que est principalior pars corporis sit captiua et corpus liberum. non ex hoc dicendus est homo liber. nam spiritus uiuificat. caro autem non prodest quicquam. Ioh. vj. cap. Secunda ratio christi fuit ista. Seruus autem non manet in domo in eternum. filius manet in eternum. quod dicitur. vos scitis que differentia est inter filium et seruum. Nam seruus vadit ad labores extra. filius autem liber manet in domo. Iudei propter generationem carnalem non habebant stare nisi in agris. scilicet in hoc mundo ex lege moysi. sed filii dei stabunt in domo dei in eternum. Ideo dixit christus. si autem filius vos liberauit. scilicet a cathene culpe et miseris huius mundi. vere liberi eritis. At illi tacuerunt. **Ad**oraliter hic pro nobis dicitur deus fecit gratiam dando remedia ut frangamus cathenas peccatorum que franguntur in confessione sacramentali. quando enim confessor absoluit. tunc anima est libera a culpis mortalibus. et quando intrat paradysum est libera ab omnibus miseris. ergo laboratis per liberationem anime quantum laboraret quis per liberationem filie sue si esset captiua vel per liberationem corporis sui vel filii sui etc. **Secundum** argumentum christi fuit contra superbiam quam iudei habebant propter nobilitatem paternalem. Dicitur quomodo iudei sicut erant filii sara uxoris libere. ita erant filii abrahe nobilis hominis qui fuit initium dritum et cognitionis dei. Cui dixit deus. Benedicam tibi et magnificabo nomen tuum et eris benedictus. Benedicam benedictibus tibi. et maledicam maledictibus tibi. atque in te benedicentur vniuersae cognationes terre. Genes. xij. Iudei autem non modicam habebant superbiam quia erant generis abrahe et despiciebant penitentiam dicendo. quod sine penitentia haberent benedictionem abrahe promissam et semini eius. Ad christum arguendo contra eos dixit. Scio quod semen abrahe estis sed queritis me interficere et primo meus non capit in uos. Ego quod vidi apud patrem meum hoc loquor et vos qui vidistis apud patrem facitis. Ruderunt. pater noster abrahe est. dixit eis iesus. Si filii abrahe estis opera abrahe facite. **Nota** primo meum non capit in uos. quia vas plenum non potest aliquid recipere nisi euacuetur. Sic iudei qui erant pleni superbia non poterant recipere verba christi despiciendo penitentiam quam ipse predicabat. Ideo Iohannes baptista dicebat eis. Facite ergo fructus dignos penitentiae. Luc. iij. Vos qui vidistis

apud patre vestrum facitis quasi christus innuendo in his verbis. quod pater eorum fuisset malus homo. Ipsi autem iudei ruderunt christo dicentes. Pater noster abraham est. Tunc christus arguens dixit si filii abrahe estis. opera abrahe facite. nunc autem queritis me interficere hominem qui veritatem vobis locutus sum quam audiui a deo. hoc abraham non fecit. Ideo vos degeneratis. quia abraham erat nobilis homo ex parte carnis. quia de genere idolatrarum. sed ex parte anime erat nobilis et virtuosus. nec vos estis ei similes.

Moraliter in isto defectu iudeorum sunt modo multi christiani qui se appreciant de nobilitate generis. quia de antiquo genere talium et tales sunt similes iudeis. Nota nobilitas quasi notabilitas. Dicat quid est nobilitas. et qualiter inceptit nobilitas. Quando aliquis faciebat aliquam rem notabilem in seruitio regis vel imperatoris ex hoc rex vel imperator faciebat ipsum nobilem. Qui ergo appreciant se de nobilitate. et non tenent vitam nobilem et nobilium virorum. sed ribaldorum et lenonum non debent dici nobiles. quia degenerant. Nobilis est ille qui vivit nobiliter apreciando se ne mentiat. ne inferat damnum alicui qui defendit veritatem comitatem pupillos viduas et miserabiles personas. Et nota quid accidit rhome de duobus hominibus. quorum unus erat nobilis antiquus de troia sed erat ribaldus et male vite. Alius ex quadam victoria quam habuit factus fuit nobilis noviter ab imperatore. Et cum semel ambo contenderet dixit novus nobilis antiquo. In me inceptit nobilitas et in te finit. Dicat hic de effraim qui fuit nobilis filius ioseph qui fuit dominus egypti. de quo filius eius effraim habebat superbiam. De quo dicit dominus. disperdaz effraim quoniam deus ego et non homo. Et auolabunt quasi avis ex egypto. et quasi columba de terra assyriorum. et collocabo eos in domibus suis. Osee. xj. Concordat scriptura novi testamenti. Deus superbis resistit humilibus autem dat gratiam. Iacobi. iij. Tertium argumentum christi fuit contra superbiam quam habebat de altitudine diuinali. Dicat quomodo omnes gentes et nationes mundi erant idolatre propter iudeos qui soli adorabant deum altissimum non factum manibus. sed factorem omnium rerum. Ex altitudine ista iudei credebant nullum alium saluum fieri posset nisi ipsi propter fidem quam habebat de deo. propter quod dicebant non esse necessarium facere bona. quia fides sufficiebat. sed pro eos dicit beatus Jacobus. Quid proderit fratres mei si fidem dicat quis se habere. opera autem non habeat. nunquid fides saluabit eum. quod dicit dominus. Iacobi. ij. Iohannes christus arguendo pro eos dixit. Vos facite opera patris vestri. quod dicit ipse. Ipsi habent premissum cui assimilant. Ruderunt iudei. Unum premissum habemus deum. Ecce superbia de altitudine diuinali. christus autem volens eos educere de hac superbia dixit eis. Si deus pater vester esset diligeret me vobis. textus. Ego enim ex deo processi et veni. neque enim a meipso veni. sed ille me misit. quare loquelam meam non cognoscitis. quia non potestis

audire sermonem meum. Non quare loquelam meam non cognoscitis. Jam scitis quod persona maxime cognoscitur in loquela cuius patrie sit. nam si loquitur gallice dicitur gallicus et cetera. Ita fuit cognitus beatus petrus in nocte passionis christi quod esset galileus. Cui dominus est. Ver e tu ex illis es. nam et loquela tua manifestum te facit. Mat. xxvj. Vado videam loquelam christi et moysi. Nam moyses loquebatur linguagium terrenum promittens eis solum terrena. Iohannes dicit. qui de terra est de terra loquitur. Ioh. iij. Christus vero loquebatur linguagium celeste. quia nihil permittebat in hoc mundo terrenum. imo predicabat quod despiceretur terrena. Nam solum predicabat de celo. de gloria angelorum solum promittens celestia. Ideo dicebat quare loquelam meam non cognoscitis. Iohannes beatus Iohannes postquam fuit locutus de moysi dicens. Qui de terra est de terra loquitur. Et loquens de christo dixit. Qui de celo venit super omnes est. Ioh. iij. Et sic vidit eos christus ratione. Moraliter si vultis cognoscere personam cuius patrie sit attendatis ad loquelam eius. Nam tres patrie sunt. scilicet celi. terre. et inferni. Linguagium celi est laudare deum et ipsum benedicere. Ideo David in psalmo. Beati qui habitant in domo tua domine in secula seculorum laudabunt te. psalmus lxxxiij. Qui ergo laudat deum ut bonus religiosus clericus vel laicus possumus dicere. vere tu ex illis es. scilicet de paradiso. Nam loquela tua manifestum est et cetera. Linguagium huius mundi terrenum est. hoc est loqui de terrenis negotiis et temporalibus. Nam qui de terra est et cetera. Linguagium inferni est renegare. maledicere. et blasphemare. Ideo dicit. Estuauerunt homines estu magno et blasphemauerunt nomen domini. Apocalypsis. xvj. Quando ergo vos maledicitis iuratis et blasphematis clare ostenditis quod estis patrie inferni. Et quia christus non loquebatur loquelam inferni blasphemando. nec terre. sed loquelam paradisi Iohannes dicebat. quare loquelam meam et cetera. Quartum argumentum iesu christi contra iudeos fuit de malicia criminali dicendo. Vos ex patre diabolo estis et desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio et in veritate non stetit. quia non est veritas in eo. Cum loquitur mendacium ex propriis loquitur. quia mendax est et pater eius. Ego autem si veritatem dico quare non creditis mihi. Hic iesus christus ponit tria peccata diaboli. in quibus videtur quod iudei assimilabantur ipsi diabolo. Et primum peccatum est inuidia. ex qua temptauit Adam. et ex isto peccato secuta est necessitas moriendi in genere humano. Et ideo dicitur per unum hominem peccatum in mundum intravit. et per peccatum mors. ad Rhoma. v. Iohannes dixit de diabolo christus. Ille homicida erat ab initio. Secundum peccatum diaboli est mendacium. Tertium quod est persecutor veritatis. dixit ergo iesus christus iudeis. vos ex patre diabolo estis. quia sicut ille ex inuidia procurauit mortem ad eum. ita vos ex sola inuidia procuratis mihi mortem. Secundo quia fi-

Feria quinta post Inuocavit

est diabolus cum loquit mendacium ex proprijs loquitur. sic et vos me diffamando. quia iudei dicebant de iesu christo. **Ecce homo vorax et potator vini publicanorum et peccatorum amicus.** **Mat. xj.** Item nos scimus. quia hic homo peccator est etc. **Tertio.** quia diabolus est persecutor veritatis de ipso dicente christo in veritate non stetit. **Aug.** nec bene fuit in veritate. **Nota** quod deus posuit luciferum super omnes creaturas et ipse voluit se parificare deo per suam superbiam. et sic non stetit in veritate. sed compositus fuerat. sic et vos dixit christus iudeis non statis in veritate a me audita.

Moraliter habemus hic doctrinam ut fugiamus. non solum mendacium principiosum quod est peccatum mortale. sed etiam locosum quia etiam est peccatum. quia per nullam causam et per nulla re est dicendum mendacium. **Unde David** in ps. **Perdes omnes qui loquuntur mendacium.** in ps. v. **Item sapientie.** v. **Os quod mentis occidit animam.** **De istis argumentis loquitur thema.** Dicebat iesus ad eos qui crediderunt ei iudeos. **Deo gratias.**

Feria quinta post primam dominicam quadragesima. Sermo secundus

Si manseritis in sermone meo vere discipuli mei eritis **Joh. viij.** **Materia** presentis sermonis erit quomodo poterimus esse boni discipuli christi. **Magnus** quid est esse magister in theologia. vel episcopum. vel archiepiscopum. vel cardinalem. vel papam. **Sed** multo magis est esse discipulum christi. **Credo** quod erit materia utilis et proficiosa. **Sed** ut deo sit placabilis et gratiosa. salutem virgo gloriosa. etc. **Si manseritis.** Semel fuit questio facta iudeis per unum bonum hominem de materia quam volebatis predicare. **Numquid** vos vultis discipuli eius fieri. **Joh. ix.** **Iudei** autem indignati male dixerunt ei dicens. Tu discipulus eius sis. nos in omni si discipuli sumus. **Stulti.** **Super hoc** dicit Augustinus. **In** me sit domine ista maledictio. ut. si discipulus tuus. **Credo** quod quilibet vestrum responderet. **Utinam** essem discipulus suus. propterea volo vobis nunc ostendere quomodo et quibus poteritis fieri discipuli eius si vultis. **Et** inveni octo virtutes seu conditiones huius nobilissimi discipulatus. scilicet

Credencia principalis

Obedientia generalis

Penitentia sacramentalis

Patientia virtualis

Benivolentia cordialis

Beneficentia liberalis

Diligentia spiritualis

Perseuerantia finalis

Si vultis esse discipuli christi habeatis aliquas istarum virtutum. **De ultima** dicitur thema. **Si manseritis etc.** **Prima** virtus que facit hominem esse

discipulum christi est credencia principalis. scilicet credere firmiter articulos fidei et non dubitare in aliquo. **Sic** est homo discipulus christi. **Nota** quoniam in omni scola cuiuscumque facultatis oportet discipulum simpliciter credere magistro maxime in primis principijs. verbi gratia. prima principia litterarum sunt vigintitres. **Ideo** quando magister dicit discipulo. **Ista** littera est a. **Ista** littera est b. **Discipulus** debet sibi credere. quia si vellet dicere. quare ista littera a est magis a quam ista b. vel e converso. vapulabit a magistro. **Ideo** philosophus. oportet addiscentem credere. **Ita** etiam de scola christi. scilicet ecclesia quam scola intrant christiani in baptismo. que habet duodecim principia. scilicet duodecim articulos fidei contentos in **Credo** maiori. quorum aliqui pertinent ad christi diuinitatem. aliqui ad christi humanitatem. et quia sunt multi infideles qui nolunt ea credere. ideo non sunt discipuli christi. **Si** ergo vultis esse discipuli christi credat ista duodecim principia fidei simpliciter sine contradictione. disputatione dubitatione. **Autoritas.** **Manifestauit** gloriam suam et crediderunt in eum discipuli eius. **Joh. ij.** **Nota** manifestauit gloriam suam scilicet in his duodecim articulis. **Secunda** virtus que facit hominem esse discipulum christi est obedientia generalis. scilicet obedire et seruare omnia que christus nobis mandat et precipit generaliter sine contradictione et non facere contra eius preceptum pro aliquo lucro habendo vel bono vel officio vel dignitate. **Talis** est discipulus christi verus. **Ratio.** quoniam tanta est dignitas huius magistri quod oportet sibi obedire in omnibus etiam contra omnes personas mundi. **Ita** quod si pater vel mater vel omnes parentes vel amici. immo etiam papa rex essent ad unam partem. mandantes facere aliquid quod est contra preceptum magistri christi. magis est obediendum soli christo quam his omnibus. **Autoritas.** **Legit** **Luc. xiiij.** quod cum christus iret predicando de loco ad locum magna turba hominum et mulierum sequebatur ipsum neque mirum. **Et** conuersus iesus dixit eis. **Quid** vultis. **Co**gitate quomodo responderunt. **Domine** volumus esse discipuli vestri. **Et** ad illos. **Si** quis venit ad me et non odit patrem suum aut matrem et uxorem filios fratres aut sorores. adhuc autem et animam suam non potest esse meus discipulus. **Sed** cum deus precipiat honorare parentes et diligere uxores et filios et animam suam quare ergo christus dicit. **Si** quis vult etc. **Responso** quod hoc intelligitur sic. quia si pater mater vel uxor aut sensualitas propria voluit. quod tu facias aliquid contra preceptum christi tunc odire patrem et matrem etc. et dicere nescio vos. **desicium** est. ubi gratia. **Si** pater tuus dicat tibi. fili fac vindictam de tali iniuria mihi facta a tali. etc. **Debet** dicere fili. pater non faciam. quia magister meus christus prece-